

2016-08-24

Arbetsmarknadsdepartementet

Åsa Odin Ekman
0725292448
asa.odinekman@tco.se

Promemorian Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga

Refnr: A2015/01307/I

TCO har getts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga. TCO noterar att detta är en av flera promemorior inom detta sakområde som remitterats under sommaren med kort remisstid, vilket TCO anser är olyckligt. I detta fall har detta omöjliggjort en tillräcklig beredning av förslagen inom TCO. TCO avstår därför från att yttra sig över de enskilda förslagen i promemorian, men inkommer med synpunkter av generell karaktär.

TCO ställer sig positivt till att en översyn av befintliga ersättningssystem och regelverk för mottagandet av ensamkommande barn och unga genomförs. Däremot anser TCO att vissa risker uppstår till följd av förslagen, som inte redogörs för i promemorian. TCO anser att förslagets syfte att förbättra kommunernas planeringsförutsättningar är positivt, men att dessa till följd av det snabba införandet riskerar att försämrats på kort sikt. TCO anser även att förslagen riskerar att försvåra ensamkommande ungas skolgång och långsiktiga etablering till följd av att de inom kort tid flyttas mellan olika typer av boenden. TCO anser att åtgärder bör vidtas för att motverka dessa risker.

Kommunernas planeringsförutsättningar

Promemorians förslag om att införa schablonersättningar syftar bland annat till att underlätta kommunernas administration och förbättra deras planeringsförutsättningar. På lång sikt uppfyller sannolikt förslagen detta, men på kort sikt kan förslagen leda till flera utmaningar för kommunerna.

TCO instämmer i promemorians analys att den stora ökningen i antalet asylsökande ensamkommande barn under 2015 lett till att aktörer av varierande kvalitet etablerat sig på den expanderande marknaden och kunnat ta ut ett högt, ibland oskäligt, pris. Verksamheterna har ofta varit underbemannade, i synnerhet nattetid, vilket både påverkar tryggheten och villkoren för såväl personal som de boende barn och unga. TCO anser att det är angeläget att åtgärda detta.

Svårigheter i genomförandet uppstår emellertid då förslaget sammantaget innebär både en resursminskning och att reglerna träder i kraft redan den 1 januari 2017. Syftet att förbättra kommunernas planeringsförutsättningar riskerar därmed att försvåras på kort sikt. För många kommuner kan det innebära en stor utmaning att med så kort framförhållning ordna boenden i egen regi eller upphandla under ordnade former för att möta kraven om mottagande av asylsökande ensamkommande, till de kostnader som det föreslagna ersättningssystemet medger. De kan istället tvingas bära delar av kostnaden för verksamheter med för högt dygnspris. Att sänka schablonen innebär inte per automatik en lösning på denna problematik. TCO ifrågasätter även huruvida detta skapar förutsättningar för att möta kraven på bemanning vid boenden.

4.6 Konsekvensanalys för ensamkommande barn och unga

Förslaget innebär differentierade schablonersättningar beroende på ålder och migrationsstatus, då förslaget bland annat vill styra kommuner till att använda mer blandade boendeformer. Asylsökande unga i åldern 18-20 år förväntas placeras på ordinarie asylförläggningar, och schablonbeloppet för denna grupp är 350 kronor per dygn.

Den praktiska konsekvensen av detta är att unga ensamkommande inom kort tid kan tvingas flytta mellan olika boenden vid flera tillfällen, först om de under asyltiden fyller 18 år, och sedan ytterligare en gång när de får uppehållstillstånd och anvisas med stöd av lagen om gemensamt mottagande. Promemorian uppger att "I möjligaste mån bör de erbjudas anläggningsboende i den kommun de vistats i, men det kommer inte att finnas några garantier för att så alltid blir fallet."

TCO anser att det är anmärkningsvärt att promemorian inte redogör för och överväger de konsekvenser denna ordning sammantaget kan ha dels för ensamkommande ungas trygghet och välbefinnande, och dels deras förutsättningar att tillgodogöra sig gymnasieutbildning. En fullföljd gymnasieutbildning är en förutsättning för en framgångsrik etablering på arbetsmarknaden för alla unga. För denna grupp är det även en förutsättning för att beviljas permanent uppehållstillstånd om de får ett arbete.

TCO anser att konsekvensanalysen nästan uteslutande fokuserar på kortsiktiga kostnader, och därmed riskerar att bortse från de långsiktiga vinsterna för såväl individen som samhället av att skapa goda förutsättningar för ensamkommande ungas skolgång.

TCO ifrågasätter huruvida förslagen sammantaget är väl avvägt utifrån detta barn- och etableringsperspektiv, och efterlyser åtgärder för att motverka negativa konsekvenser som kan befaras uppstå.

Eva Nordmark
Ordförande

Åsa Odin Ekman
Utredare